

Koor & Orkest **Collegium Vocale Gent** olv. Christoph Prégardien

do 12 dec 2019 / Grote podia / Blauwe zaal

20 uur / pauze ± 21 uur / einde ± 22.15 uur
inleiding Liesbeth Segers / 19.15 uur / Muziekstudio

2019-2020

Bach & Händel hoogdagen

Balthasar-Neumann-Chor & Ensemble
olv. Thomas Hengelbrock
wo 25 sep 2019

Koor & Orkest Collegium Vocale Gent
olv. Christoph Prégardien
do 12 dec 2019

Koor & Orkest Collegium Vocale 1704
olv. Václav Luks
di 17 dec 2019

Koor & Orkest Collegium Vocale Gent
olv. Philippe Herreweghe
zo 15 mrt 2020

Orkest van de Achttiende Eeuw & Cappella Amsterdam
olv. Daniel Reuss
vr 3 apr 2020

B'Rock Orchestra
olv. Dmitry Sinkovsky
do 30 apr 2020

Koor & Orkest Collegium Vocale Gent
Christoph Prégardien muzikale leiding
Hana Blažiková sopraan **Alex Potter** contratenor
Julian Prégardien tenor **Peter Kooij** bas

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Weihnachtsoratorium, BWV248

Cantata I 27'
Jauchzet, frohlocket, auf, preiset die Tage
Am ersten Weihnachtsfeiertage (Eerste Kerstdag)

Cantata II 28'
Und es waren Hirten in derselben Gegend
Am zweiten Weihnachtsfeiertage (Tweede Kerstdag)

pauze

Cantata III 25'
Herrscher des Himmels, erhöre das Lallen
Am dritten Weihnachtsfeiertage (Derde Kerstdag)

Cantata VI 25'
Herr, wenn die stolzen Feinde schnauben
Am Fest der Erscheinung Christi (Driekoningen)

Gelieve uw GSM uit te schakelen

De inleidingen kan u achteraf beluisteren via
desingel.be
Selecteer hiervoor voorstelling / concert /
tentoonstelling van uw keuze.

Concertvleugels Met bijzondere dank aan Ortwin
Moreau voor het stemmen en het onderhoud van de
concertvleugels van deSingel
Moreau Pianoservice / Kapucinessenstraat 32 / 2000
Antwerpen / +32 (0)486 83 63 98
moreau-pianoservice.be

Het 'Weihnachtsoratorium' van Johann Sebastian Bach

Binnen de christelijke kerken spelen Kerstmis en Pasen een sleutelrol. Precies die dagen belijdt men immers de crux van de christelijke geloofsleer; zij symboliseren respectievelijk de incarnatie en de transsubstantiatie, of nog de menswording van God en de Godwording van de mens. Alle christelijke tradities omkleden die twee hoogdagen met bijzondere zorg en kunnen van oudsher bogen op een luisterrijk muzikaal oeuvre. In de Lutherse kersttraditie neemt Bachs 'Weihnachtsoratorium' een uiterst fraaie plaats in. Ondanks de van liturgie ontdane context waarin het vandaag wordt uitgevoerd op de concertbühne, blijft dit magnum opus een rijkgeleagd en inspirerend meesterwerk.

Naar de vorm: oratorium of cantatecyclus?

Het 'Weihnachtsoratorium' bestaat uit een reeks van zes opeenvolgende cantates die Bach componeerde voor uitvoering tijdens de midwinterdagen van 1734-1735. Hij voorzag ze van het opschrift 'Oratorium Tempore Nativitatis Christi' (oratorium voor de kersttijd). Die gemeenschappelijke titel ten spijt lijkt BWV248 naar vorm, inhoud en dramaturgie te laveren tussen het oratorium en de cantate.

De kerkcantate in Bachs tijd

In het Lutherse Leipzig uit de eerste helft van de 18de eeuw was de cantate een wekelijks onderdeel van de zondagse Hauptgottesdienst in de Thomaskirche en de Nikolaikirche, de beide hoofdkerken van de stad. In functie van de liturgische kalender las men tijdens de Hauptgottesdienst wekelijks enkele passages uit het Oude en het Nieuwe Testament voor. In tegenstelling tot de katholieke ritus geschiedde die lezing niet in het Latijn, maar in de volkstaal, c.q. het Duits. In aansluiting bij de Bijbellezingen volgde een preek, die de Schrift trachtte te interpreteren volgens de heersende theologische en maatschappelijke opvattingen. Niet zelden nam die preek alleen al een uur in beslag. Naast die Bijbellezingen en de

preek steunde de Hauptgottesdienst op een derde poot: de cantate. Vormde de cantate in eerste instantie een dankbaar muzikaal en esthetisch tegengewicht voor de dominantie van zoveel gesproken woord, dan blijkt ook zij bij nader inzien echter tekstueel nauw aan te sluiten bij de inhoud van de lezingen en de preek.

Een cantate bestond in Bachs tijd uit drie soorten tekst:

- **Bijbelcitatien**, vaak uit het Boek der Psalmen of andere Oud- of Nieuw-Testamentische boeken;

- **vrije poëzie**, die een bespiegeling vormt bij de Bijbellezingen en de preek van de zondag in kwestie. Die vrije poëzie werd geschreven door tekstdichters uit Bachs omgeving (bijvoorbeeld Picander) en vormt het leeuwen-deel van de cantatetekst;

- **koralen**, die in geharmoniseerde homofone versie sowieso het afsluitende onderdeel vormen van elke cantate, maar er vaak ook op andere plaatsen en met een veelheid aan compositietechnieken in verweven worden. Sinds de publicatie in 1524 van het 'Geystliches gesangk Buchleyn' van de hand van dichter-componist Johann Walter zou het Lutherse kerklied of 'koraal' zich als vehikel voor de samenzang in ijtempo een weg banen naar het hart van de protestantse eredienst en daar een plaats verwerven in de collectieve habitus. Bach zelf schreef eveneens een dertigtal koralen, maar harmoniseerde er maar liefst vierhonderd: zij vormen als factor van herkenning en beleving de hoeksteen in zijn cantates, maar eveneens in de passies.

Op 1 juni 1723 volgde Johann Sebastian **Bach** zijn welhaast een jaar eerder overleden voorganger Johann Kuhnau (1660-1722) op als **Thomaskantor** van de stad Leipzig. Die aanstelling impliceerde ondermeer dat Bach verantwoordelijk werd voor de muzikale opulstering van de wekelijkse Hauptgottesdienst, die afwisselend plaatsvond in de Thomas- en de Nikolaikirche. Volgens de necroloog die zijn zoon Carl Philipp Emanuel na zijn dood opstelde, componeerde Bach maar liefst vijf jaargangen met cantates voor die wekelijkse erediensten, maar vooralsnog werden er slechts drie teruggevonden; ze dateren uit de periode 1723-1727, Bachs beginjaren in Leipzig. Samen met een

vijftigtal gelegenheidscantates zorgen zij voor een flinke tweehonderd overgeleverde cantates.

Het oratorium

Pas in 1721 voerde men in Leipzig voor het eerst een oratorium uit tijdens de vesperdienst op Goede Vrijdag in de Thomaskirche: het ging toen om de 'Markuspassion' van Bachs voorganger, Johann Kuhnau. Bach zou aan die Leipziger Passionen nog minstens twee titels toevoegen: de 'Johannespassion' (1724) en de 'Matthäuspassion' (1727). Over het daadwerkelijke bestaan van een 'Lukas'- en een 'Markuspassion' van Bachs hand heerst meer twijfel dan zekerheid.

Zowel Kuhnau's als Bachs passies steunen op dezelfde drie structuuronderdelen als de cantate, maar verschillen er in belangrijke mate van door hun omvang en door de keuze van de Bijbelteksten. Deze drie oratoria zijn tweedelig en werden tijdens de vesperdienst op Goede Vrijdag onderbroken door een lange preek. De muziek zelf neemt de duur van een vijf- à zestal reguliere cantates in beslag en heeft alleen daardoor al een grotere impact. Daarenboven komen de Bijbelteksten uit slechts één bron - het passie- of lijdensverhaal van Christus volgens de respectievelijke evangelist - en hebben zij een doorlopend en verhalend karakter, terwijl zij in de cantates slechts een fragmentarische en citerende rol vervullen. Eigen aan de theatrale aard van het oratorium zijn eveneens de dramatis personae, zoals Christus, Petrus en Pontius Pilatus; ook zij ontbreken in de wekelijkse cantate.

Het 'Weihnachtsoratorium': een hybride structuur?

Bachs 'Weihnachtsoratorium' was bestemd voor de periode van Kerstmis 1734 tot en met Driekoningen 1735. Op dat ogenblik had Bach al (minstens) drie jaargangen met wekelijkse cantates en twee oratoria op zijn actief staan; ook de gelovige gemeente was toen stilaan vertrouwd geraakt met de aard en eigenheden van zowel de cantate als het oratorium. Kenmerkend voor het 'Weihnachtsoratorium' is dat het als een hybride constructie eigenschappen van beide genres vertoont. Eerst en vooral gaat het immers niet om één aaneengesloten oratorium, zoals de 'Johannes-' of de 'Matthäuspassion', maar om zes cantates die werden uitgevoerd op deze ogenblikken:

Cantate 1: 'Jauchzet, frohlocket, auf, preiset die Tage'

zaterdag 25 december 1734 (Kerstdag)

's ochtends (Hauptgottesdienst): Nikolaikirche

's namiddags (vespers): Thomaskirche

Cantate 2: 'Und es waren Hirten in derselben Gegend'

zondag 26 december 1734 (Tweede Kerstdag)

's ochtends (Hauptgottesdienst): Thomaskirche

's namiddags (vespers): Nikolaikirche

Cantate 3: 'Herrscher des Himmels, erhöere das Lallen'

maandag 27 december 1734 (Johannesdag)

's ochtends (Hauptgottesdienst): Nikolaikirche

geen uitvoering in de Thomaskirche

Cantate 4: 'Fallt mit Danken'

zaterdag 1 januari 1735 (feest van de besnijdenis)

's ochtends (Hauptgottesdienst): Thomaskirche

's namiddags (vespers): Nikolaikirche

Cantate 5: 'Ehre sei dir, Gott, gesungen'

zondag 2 januari 1735 (zondag na nieuwjaar)

's ochtends (Hauptgottesdienst): Nikolaikirche

geen uitvoering in de Thomaskirche

Cantate 6: 'Herr, wenn die stolzen Feinde schnauben'

donderdag 6 januari 1735 (Driekoningen)

's ochtends (Hauptgottesdienst): Thomaskirche

's namiddags (vespers): Nikolaikirche

In tegenstelling tot de jaarlijkse passieuitvoeringen op Goede Vrijdag zat er in het geval van het 'Weihnachtsoratorium' dus telkens een etmaal of meer tussen de verschillende etappes van het werk. De gelovigen die tot de gemeente van de Thomaskirche behoorden, kregen bovendien de derde en vijfde cantate niet te horen. Anderzijds suggereert het opschrift 'Oratorium Tempore Nativitatis Christi' dat er toch een zekere eenheid tussen deze cantates bestaat én dat men zelfs kan gewagen van een oratorium. De toonaarden van de zes cantates (D-G-D-F-A-D) zijn, op de vierde na, nauw verwant en maken een aaneengesloten uitvoering niet onlogisch. De tonale cyclus, met D als centrale toonaard, wordt op het einde immers netjes afgerond. Ook door zijn keuze aan Bijbelteksten versterkt Bach overigens die suggestie van eenheid: was

het in Leipzig gebruikelijk om tijdens de cantates voor de kerstdagen ietwat losjes te putten uit evangeliefragmenten van zowel Lucas, Matthäus als Johannes, dan kiest Bach voor een grotere tekstuele uniformiteit. De eerste vier cantates volgen chronologisch Lucas 2: 1-21. De laatste cantates beroepen zich, eveneens chronologisch, op Matthäus 2: 1-12. Net als in Bachs beide passionen en andere genregenoten uit de Lutherse traditie wordt de Bijbeltekst onder de vorm van recitatieven vertolkt door de tenor, terwijl de drie andere zangers uit het solistenkwartet enkel niet-bijbelse poëzie zingen. Volledige zekerheid heeft men niet, maar wellicht werd het libretto van het 'Weihnachtsoratorium' geschreven door Picander (nom de plume van Bachs stadsgenoot Christian Friedrich Henrici, 1700-1764), dezelfde auteur die ook de vrije poëzie in de 'Matthäuspassion' voor zijn rekening nam.

Kan men in een doordeweekse cantate amper gewagen van personages en is dat in een oratorium net wél het geval, dan houdt Bach in het 'Weihnachtsoratorium' de boot enigszins in het midden: in de vijfde cantate komen de wijzen uit het Oosten even naar voor als ensemble, terwijl Herodes in de zesde cantate met een recitatieflintje gaat lopen. In de eerste cantate komt dan weer de engel Gabriël kort aan het woord. Even prominent en uitgewerkt als pakweg Pontius Pilatus of Simon Petrus in de passionen zijn de personages hier echter niet.

Meer dan in de cantates werkt Bach in het 'Weihnachtsoratorium' echter de dramaturgie van de vier stemsoorten uit. De bijbelse teksten van Lucas en Matthäus met de dramatische handeling gaan exclusief naar de tenor: zoals in de passies is hij de evangelist, de verteller die het publiek met zijn recitatieven bij de les houdt. Enkele korte intermezzi niet te na gesproken vertolken de drie andere stemmen uit het solistenkwartet enkel de niet-bijbelse vrije poëzie van (waarschijnlijk) Picander. Erg duidelijk is de functie van de alt, die de dubbelrol van bruid van God en moeder van Christus (zeker in de Lutherse theologie vallen beide aspecten de facto samen) op zich neemt. De sopraan kan men vereenzelvigen met de engel, maar ook met de menselijke ziel, die zich in de Lutherse beeldspraak uit die tijd zo snel mogelijk wil verenigen met de ziel van Christus. De bas vertolkt stevast de rol van de wijze man - de predikant, zeg maar - die de gelovige de weg wijst in

het theologisch labyrint en uitlegt wat die oude teksten betekenen voor het leven van de hedendaagse gelovige. De tenoraria's slingeren heen en weer tussen hemel en aarde, tussen de verlangende ziel en de onfortuinlijke zondaar.

Tussentijds besluit

Natuurlijk wordt dit hele discours omtrent de vraag 'oratorium vs. cantatecyclus' ietwat kunstmatig gekleurd door de blik van de muziekwetenschap, die post factum bepaalde tendensen beschrijft en die tracht te verzoenen met de uniciteit van één enkel kunstwerk. Vooral in de tweede helft van de 19de eeuw speelde dit probleem in de receptiegeschiedenis van het 'Weihnachtsoratorium', toen Wilhelm Rust gestaag werkte aan de Bach-Gesamtausgabe, de eerste editie van Bachs integrale oeuvre. Ook de vaststelling dat meerdere delen uit het 'Weihnachtsoratorium' zogenaamde 'parodieën' zijn die reeds in eerdere cantates voorkwamen (in het bijzonder BWV213, 214 en 215) en voor deze gelegenheid van andere tekst voorzien werden, strookte niet met Rusts romantische genie-esthetiek. Het is echter onwaarschijnlijk dat Bach anno 1734 dezelfde denkschema's ten aanzien van deze of gene genrebenaming heeft gehanteerd of gelijkaardige esthetische categorieën met betrekking tot originaliteit huldigde als de musicologie, die vanuit een heel ander perspectief opereert. Bach ervoer, kort samengevat, niet de nood om te catalogeren, maar des te meer om te creëren. Die vaststelling is een uitnodiging om in het tweede deel van dit essay op zoek te gaan naar het zin- en betekenisvol samengaan van tekst en muziek in het 'Weihnachtsoratorium'. We doen dat aan de hand van drie passages.

Naar de inhoud: een mogelijke interpretatie

'Er ist auf Erden kommen arm' (nr 7)

Twee eeuwen vòòr Bach omschreef Martin Luther (1483-1546), de stichter van de Lutherse kerk, muziek reeds als een 'donum Dei', een geschenk van God: als geen ander begreep hij het belang van samenzang als intuïtief moment voor de gemeenschapsvorming. Het uitgebreide repertoire aan koraalmelodieën uit het reeds vermelde

Eerste bladzijde uit het manuscript van het 'Weihnachtsoratorium', 1734
 © Staatsbibliothek Preussischer Kulturbesitz Berlin

'Geystliches gesangk Buchleyn' (1524) kwam tegemoet aan die nood. Niet alleen Johann Walter schreef koralen voor die publicatie, ook Martin Luther zelf zou zijn bijdrage leveren, ondermeer met 'Gelobet seist du, Jesu Christ', een melodie die al spoedig vaste prik zou worden tijdens de eredienst op kerstdag en in Bachs tijd zonder twijfel tot de collectieve liederenschat van de stad Leipzig behoorde. In de eerste cantate uit het 'Weihnachtsoratorium' verwerkt Bach dit overbekende kerstlied. Samen met zijn librettist kiest hij echter niet voor de gebruikelijke vierstemmige homofone zetting, maar voegt hij er een nieuwe geleding aan toe. Nadat de evangelist tijdens een recitatief op Lucas' tekst kond heeft gedaan van de geboorte en het gebruik van de kribbe, draagt de sopraan plechtstatig de zesde strofe van dit koraal voor:

*"Er ist auf Erden kommen arm,
 daß er unser sich erbarm
 und in dem Himmel mache reich
 und seinen lieben Engeln gleich,
 Kyrieleis!"*

eerste strofe van Luthers 'Gelobet seist du, Jesu Christ'
 in het 'Geystliches gesangk Buchleyn' (1524)

In afwisseling met de koraalvoordracht van de sopraan zingt de bas een nieuwe tekst. Die komt niet uit Luthers koraal en al evenmin uit het Lucasevangelie, maar wel uit de pen van - we aanvaarden gemakshalve zijn auteurschap als fait accompli - Picander. Zijn commentaar luidt:

*"Wer will die Liebe recht erhöh'n, die unser Heiland vor uns
 hegt?
 Ja, wer vermag es einzusehen, wie ihn der Menschen Leid
 bewegt?
 Des Höchsten Sohn kömmt in die Welt, weil ihm ihr Heil so
 wohl gefällt,
 so will er selbst als Mensch geboren werden."*

Schildert het koraal omfloerst en ietwat zeemzoeterig hoe Christus op aarde nederdaalde om ons, mensen, in de hemel rijk te maken, dan legt Picanders tekst in concrete termen de vinger op de eerste crux van de christelijke geloofsleer: uit liefde voor de mens verscheen God zelf in menselijke gedaante. De sopraan heeft het engelachtige

karakter, terwijl de bas optreedt als wijze exegeet en vaderfiguur. Bach laat deze dialoog omspelen door twee oboi d'amore en door de continuo. Las de 18de-eeuwse Lutheraan in dit driestemmige contrapunt ook een parallel voor de incarnatie van de Vader, die tevens Zoon (bas) en Heilige Geest (sopraan) is? Speelde bij Bach niet alleen een akoestische, maar ook een semantische overweging mee in zijn keuze voor de oboe d'amore, de 'liefdeshobo'?

De 'Sinfonia' en 'Wir singen dir in deinem Heer' (nrs 10 en 23)

De cantate voor Tweede Kerstdag begint met een wondermooie instrumentale Sinfonia. Als vooruitblik op het verhaal over de herders kiest Bach voor 12/8, de maatsoort die wel vaker voorkomt om een pastoraal karakter te benadrukken. Ook Händel bijvoorbeeld zal in 'Messiah' (1741) een pifa in dezelfde maatsoort schrijven bij de analoge tekstpassus ('There were shepherds abiding in the field, keeping watch over their flock at night'). De twee aria's in deze cantate - 'Frohe Hirten' door de tenor en 'Schlafe, mein Liebster' door de alt - vertolken allebei een persoonlijke en geëmotioneerde beleving van het wedervaren van de herders. Getraind als hij was in het interpreteren van het Woord, aanhoorde de 18de-eeuwse Lutheraan de tenoraria wellicht als een aansporing om, 17 eeuwen na de feiten, ook zelf het Kind te gaan zoeken en begreep hij het wiegenlied van de alt als een moederlijke verzuchting. Naderde de bal steeds dichterbij het doel, dan trapt Bach hem bij het slotkoraal van deze cantate met verve binnen. Onder de koraalmelodie van 'Wir singen dir in deinem Heer' parafraseert hij immers opnieuw de pastorale Sinfonia uit het begin van de cantate. De cirkel is rond en de engel is aan ons verschenen. Wij zijn de herders bij nachte en wie zoekt, die vindt.

'Wo ist der neugeborne König' en 'Ach, wenn wird die Zeit erscheinen' (nrs 45 en 51)

In de vijfde cantate komen de drie wijzen uit het Oosten. Aansluitend bij het recitatief van de tenor gaan zij in koor verder met de Bijbeltekst "Wo ist der neugeborne König der Jüden?". Vooraleer zij hun vraag kracht kunnen bijzetten met "Wir haben seinen Stern gesehen im Morgenlande", onderbreekt de alt hen echter en trekt zij, de oermoeder en -bruid in dit oratorium, het verhaal open met de mededeling: "Sucht ihn, in meiner Brust, hier wohnt er, mir und ihm zur

Lust!". Daarna voegt zij er nog aan toe: "Wohl euch, die ihr dies Licht gesehen, es ist zu eurem Heil geschehen." In het trio dat kort daarop volgt zal de alt op een soortgelijke manier het duet van de sopraan en de tenor onderbreken. Die laatste twee verlangen hartstochtelijk naar de tijd waarin Hij zal verschijnen als troost en redder van de mensheid; de alt plaatst zich buiten dat geëxalteerde duet en maant het tweetal aan tot stilte: "Schweigt, er ist schon würlklich [sic] hier!"

Besluit

Uit de drie aangehaalde voorbeelden blijkt hoe Bach en Picander oude en nieuwe teksten, bekende melodieën en nieuwe muziek op ingenieuze wijze met elkaar verweven. De manier waarop zij dat in deze drie passages doen is overigens exemplarisch voor het volledige 'Weihnachts-oratorium' en dat maakt dit magnum opus, meer dan de wekelijkse cantates uit de oudere drie jaargangen, tot een persoonlijk en betekenisvol document voor de geloofshermeneutiek: als een soort gesublimeerde preek slaat het 'Weihnachtsoratorium' de brug tussen het eeuwenoude Bijbelverhaal en de geactualiseerde privé-beleving ervan. Ingekapseld tussen de gesproken Bijbellezingen en de preek op die zes dagen in de winter van 1734-35 lijkt het overigens plausibel dat een aanzienlijk deel van de geletterde gemeente die hermeneutiek ook daadwerkelijk begreep.

De uitvoering van vanavond verschijnt ons in een geësthetiseerde context: vier van de zes cantates worden meteen na elkaar als artefact opgevoerd, ontdaan van hun liturgische functie en omgeving. Dit was niet het opzet dat Bach voor ogen had, maar dat hoeven we niet per sé als problematisch te ervaren. Onze moderne en Belgische beleving van protestantse liturgie, de Duitse taal en van het fenomeen tijd zijn immers fundamenteel anders dan in Bachs omgeving. De muziek van deze uitvoering-met-cadeaustrik is dermate sterk dat zij ons in eerste instantie als een 'donum Dei' intuïtief zal overspoelen in het hier en nu, zelfs wanneer elke historische context ons zou ontgaan. Voorts kan de schoonheid ervan een uitnodiging inhouden om zelf op zoek te gaan en beetje bij beetje de rijke betekenislagen van dit magnum opus te ontdekken.

Johann Sebastian Bach

Weihnachtsoratorium, BWV248

teksten: vermoedelijk **Christian Friedrich Henrici (Picander)**,
naar **Lucas 2, 1 en 2, 3-21, Mattheus 2, 1-12, vrije gedichten en kerkliederen**

ERSTER TEIL / AM ERSTEN WEIHNACHTSFEIERTAGE

Chor

Jauchzet, frohlocket, auf, preiset die Tage,
rühmet, was heute der Höchste getan!
Lasset das Zagen, verbannet die Klage,
stimmet voll Jauchzen und Fröhlichkeit an!
Dienet dem Höchsten mit herrlichen Chören,
laßt uns den Namen des Herrschers verehren!

Rezitativ / Evangelist (Lukas II, 1-6)

Es begab sich aber zu der Zeit,
daß ein Gebot von dem Kaiser Augusto ausging,
daß alle Welt geschätzt würde.
Und jedermann ging, daß er sich schätzen ließe,
ein jeglicher in seine Stadt.
Da machte sich auch auf Joseph aus Galiläa,
aus der Stadt Nazareth,
in das jüdische Land zur Stadt David,
die da heißet Bethlehem;
darum, daß er von dem Hause und Geschlechte David war;
auf daß er sich schätzen ließe mit Maria,
seinem vertrauten Weibe, die war schwanger.
Und als sie daselbst waren,
kam die Zeit, daß sie gebären sollte.

Rezitativ / Alt

Nun wird mein liebster Bräutigam,
nun wird der Held aus Davids Stamm
zum Trost, zum Heil der Erden
einmal geboren werden.
Nun wird der Stern aus Jakob scheinen,
sein Strahl bricht schon hervor;
auf Zion, und verlasse nun das Weinen,
dein Wohl steigt hoch empor.

Arie / Alt

Bereite dich, Zion, mit zärtlichen Trieben,
den Schönsten, den Liebsten
bald bei dir zu sehn!
Deine Wangen
müssen heut viel schöner prangen,
eile, den Bräutigam sehnlichst zu lieben!

Choral

Wie soll ich dich empfangen
und wie begegn' ich dir?
O aller Welt Verlangen,
o meiner Seelen Zier!
O Jesu, Jesu, setze
mir selbst die Fackel bei,
damit, was dich ergötze,
mir kund und wissend sei!

Rezitativ / Evangelist (Lukas II, 7)

Und sie gebar ihren ersten Sohn
und wickelte ihn in Windeln
und legte ihn in eine Krippen,
denn sie hatten sonst keinen Raum in der Herberge.

Choral / Sopran

Er ist auf Erden kommen arm,
daß er unser sich erbarm,
und in dem Himmel mache reich
und seinen lieben Engeln gleich.

Rezitativ / Baß

Wer will die Liebe recht erhöh'n,
die unser Heiland vor uns hegt?
Ja, wer vermag es einzusehen,
wie ihn der Menschen Leid bewegt?
Des Höchsten Sohn kömmt in die Welt,
weil ihm ihr Heil so wohl gefällt,
so will er selbst als Mensch geboren werden.

Sopran
Kyrieleis!

Arie / Baß
Großer Herr und starker König,
liebster Heiland, o wie wenig
achtetest du der Erden Pracht!
Der die ganze Welt erhält,
ihre Pracht und Zier erschaffen,
muß in harten Krippen schlafen.

Choral
Ach mein herzliebes Jesulein,
mach dir ein rein sanft Bettelein,
zu ruhn in meines Herzens Schrein,
daß ich nimmer vergesse dein!

ZWEITER TEIL / AM ZWEITEN WEIHNACHTSFEIERTAGE

Sinfonie (Hirtenmusik)

Rezitativ / Evangelist (Lukas II, 8-9)
Und es waren Hirten in derselben Gegend
auf dem Felde bei den Hürden,
die hüteten des Nachts ihre Herde.
Und siehe, des Herren Engel trat zu ihnen,
und die Klarheit des Herren leuchtet um sie,
und sie fürchteten sich sehr.

Choral
Brich an, o schönes Morgenlicht,
und laß den Himmel tagen!
Du Hirtenvolk, erschrecke nicht,
weil dir die Engel sagen,
daß dieses schwache Knäbelein
soll unser Trost und Freude sein,
dazu den Satan zwingen
und letztlich Frieden bringen!

Rezitativ / Evangelist und Der Engel (Lukas II, 10-11)
Evangelist
Und der Engel sprach zu ihnen:

Der Engel / Sopran
Fürchtet euch nicht,
siehe, ich verkündige euch große Freude,
die allem Volke widerfahren wird.
Denn euch ist heute der Heiland geboren,
welcher ist Christus, der Herr,
in der Stadt David.

Rezitativ / Baß
Was Gott dem Abraham verheißen,
das läßt er nun dem Hirtenchor erfüllt erweisen.
Ein Hirt hat alles das zuvor
von Gott erfahren müssen.
Und nun muß auch ein Hirt die Tat,
was er damals versprochen hat,
zuerst erfüllet wissen.

Arie / Tenor
Frohe Hirten, eilt, ach eilet,
eh ihr euch zu lang verweilet,
eilt, das holde Kind zu sehn!
Geht, die Freude heißt zu schön,
sucht die Anmut zu gewinnen,
geht und labet Herz und Sinnen!

Rezitativ / Engel (Lukas II, 12)
Und das habt zum Zeichen:
Ihr werdet finden das Kind
in Windeln gewickelt
und in einer Krippe liegen.

Choral
Schaut hin, dort liegt im finstern Stall,
des Herrschaft gehet überall!
Da Speise vormals sucht ein Rind,
da ruhet itzt der Jungfrau'n Kind.

Rezitativ / Baß
So geht denn hin, ihr Hirten geht,
daß ihr das Wunder seht:
Und findet ihr des Höchsten Sohn
in einer harten Krippe liegen,
so singet ihm bei seiner Wiegen
aus einem süßen Ton
und mit gesamtem Chor
dies Lied zur Ruhe vor!

Arie / Alt

Schlafe, mein Liebster,
genieße der Ruh,
wache nach diesem vor aller Gedeihen!
Labe die Brust,
empfinde die Lust,
wo wir unser Herz erfreuen!

Rezitativ / Evangelist (Lukas II, 13-14)

Und alsbald war da bei dem Engel
die Menge der himmlischen Heerscharen,
die lobten Gott und sprachen:

Chor

Ehre sei Gott in der Höhe
und Friede auf Erden
und den Menschen ein Wohlgefallen.

Rezitativ / Baß

So recht, ihr Engel, jauchzt und singet,
daß es uns heut so schön gelinget!
Auf denn! wir stimmen mit euch ein,
uns kann es so wie euch erfreun.

Choral

Wir singen dir in deinem Heer
aus aller Kraft Lob, Preis und Ehr,
daß du, o lang gewünschter Gast,
dich nunmehr eingestellt hast.

PAUZE

Fragmente uit de 1ste editie van de tekst van het 'Weihnachtsoratorium', 1734 © Bach-Archiv Leipzig

Chor

Herrscher des Himmels, erhöere das Lallen,
Lass dir die matten Gesänge gefallen,
Wenn dich dein Zion mit Psalmen erhöht!
Höre der Herzen frohlockendes Preisen,
Wenn wir dir itzo die Ehrfurcht erweisen,
Weil unsre Wohlfahrt befestiget steht!

Rezitativ / Evangelist

Und da die Engel von ihnen gen Himmel fuhren, sprachen die Hirten
untereinander:

Chor / Die Hirten

Lasset uns nun gehen gen Bethlehem und die Geschichte sehen, die da
geschehen ist, die uns der Herr kundgetan hat.

Rezitativ / Baß

Er hat sein Volk getröst',
Er hat sein Israel erlöst,
Die Hülf aus Zion hergesendet
Und unser Leid geendet.
Seht, Hirten, dies hat er getan;
Geht, dieses trifft ihr an!

Choral

Dies hat er alles uns getan,
Sein groß Lieb zu zeigen an;
Des freu sich alle Christenheit
Und dank ihm des in Ewigkeit.
Kyrieleis!

Arie (Duetto) / Sopran & Baß

Herr, dein Mitleid, dein Erbarmen
Tröstet uns und macht uns frei.
Deine holde Gunst und Liebe,
Deine wundersamen Triebe
Machen deine Vätertreu
Wieder neu.

Rezitativ / Evangelist

Und sie kamen eilend und funden beide, Mariam und Joseph, dazu das Kind in
der Krippe liegen. Da sie es aber gesehen hatten, breiteten sie das Wort aus,
welches zu ihnen von diesem Kind gesaget war. Und alle, für die es kam,

wunderten sich der Rede, die ihnen die Hirten gesaget hatten. Maria aber
behielt alle diese Worte und bewegte sie in ihrem Herzen.

Arie / Alt

Schließe, mein Herze, dies selige Wunder
Fest in deinem Glauben ein!
Lasse dies Wunder, die göttlichen Werke,
Immer zur Stärke
Deines schwachen Glaubens sein!

Rezitativ / Alt

Ja, ja, mein Herz soll es bewahren,
Was es an dieser holden Zeit
Zu seiner Seligkeit
Für sicheren Beweis erfahren.

Choral

Ich will dich mit Fleiß bewahren,
Ich will dir
Leben hier,
Dir will ich abfahren,
Mit dir will ich endlich schweben
Voller Freud
Ohne Zeit
Dort im andern Leben.

Rezitativ / Evangelist

Und die Hirten kehrten wieder um, preiseten und lobten Gott um alles, das sie
gesehen und gehöret hatten, wie denn zu ihnen gesaget war.

Choral

Seid froh dieweil,
Dass euer Heil
Ist hie ein Gott und auch ein Mensch geboren,
Der, welcher ist
Der Herr und Christ
In Davids Stadt, von vielen auserkoren.

Chor

Herrscher des Himmels, erhöere das Lallen,
Lass dir die matten Gesänge gefallen,
Wenn dich dein Zion mit Psalmen erhöht!
Höre der Herzen frohlockendes Preisen,
Wenn wir dir itzo die Ehrfurcht erweisen,
Weil unsre Wohlfahrt befestiget steht!

Chor

Herr, wenn die stolzen Feinde schnauben,
so gib, daß wir im festen Glauben
nach deiner Macht und Hülfe sehn!
Wir wollen dir allein vertrauen,
so können wir den scharfen Klauen
des Feindes unversehrt entgehn.

Rezitativ / Evangelist und Herodes (Matthäus II, 7-8)

Evangelist

Da berief Herodes die Weisen heimlich
und erlernet mit Fleiß von ihnen,
wenn der Stern erschienen wäre?
Und weiset sie gen Bethlehem
und sprach:

Herodes / Baß

Ziehet hin und forschet fleißig nach dem Kindlein,
und wenn ihrs findet, sagt mirs wieder,
daß ich auch komme und es anbete.

Rezitativ / Sopran

Du Falscher, suche nur den Herrn zu fällen,
nimm alle falsche List, dem Heiland nachzustellen,
der, dessen Kraft kein Mensch ermißt,
bleibt doch in sicherer Hand.
Dein Herz, dein falsches Herz ist schon,
nebst aller seiner List,
des Höchsten Sohn,
den du zu stürzen suchst,
sehr wohl bekannt.

Arie / Sopran

Nur ein Wink von seinen Händen
stürzt ohnmächtger Menschen Macht.
Hier wird alle Kraft verlacht!
Spricht der Höchste nur ein Wort,
seiner Feinde Stolz zu enden,
o, so müssen sich sofort
Sterblicher Gedanken wenden.

Rezitativ / Evangelist (Matthäus II, 9-11)

Als sie nun den König gehöret hatten,
zogen sie hin. Und siehe, der Stern,
den sie im Morgenlande gesehen hatten,
ging für ihnen hin, bis daß er kam
und stund oben über, da das Kindlein war.
Da sie den Stern sahen, wurden sie hoch erfreuet
und gingen in das Haus und funden das Kindlein
mit Maria, seiner Mutter, und fielen nieder
und beteten es an und täten ihre Schätze auf
und schenkten ihm Gold, Weihrauch und Myrrhen.

Choral

Ich steh an deiner Krippen hier,
o Jesulein, mein Leben;
ich komme, bring und schenke dir,
was du mir hast gegeben.
Nimm hin! es ist mein Geist und Sinn,
Herz, Seel und Mut,
nimm alles hin,
und laß dirs wohlgefallen!

Rezitativ / Evangelist (Matthäus II, 12)

Und Gott befahl ihnen im Traum,
daß sie sich nicht sollten wieder zu Herodes lenken,
und zogen durch einen andern Weg
wieder in ihr Land.

Rezitativ / Tenor

So geht! Genug, mein Schatz geht nicht von hier,
er bleibet da bei mir,
ich will ihn auch nicht von mir lassen.
Sein Arm wird mich aus Lieb
mit sanftmutsvollem Trieb
und größter Zärtlichkeit umfassen;
er soll mein Bräutigam verbleiben,
ich will ihm Brust und Herz verschreiben.
Ich weiß gewiß, er liebet mich,
mein Herz liebt ihn auch inniglich
und wird ihn ewig ehren.
Was könnte mich nun für ein Feind
bei solchem Glück versehren!
Du, Jesu, bist und bleibst mein Freund;
und werd ich ängstlich zu dir flehn:
Herr, hilf! so laß mich Hilfe sehn!

Arie / Tenor

Nun mögt ihr stolzen Feinde schrecken;
was könnt ihr mir für Furcht erwecken?
Mein Schatz, mein Hort ist hier bei mir.
Ihr mögt euch noch so grimmig stellen,
droht nur, mich ganz und gar zu fällen,
doch seht! mein Heiland wohnet hier.

Rezitativ / Sopran, Alt, Tenor, Baß

Was will der Höllen Schrecken nun
was will uns Welt und Sünde tun
da wir in Jesu Händen ruhn?

Choral

Nun seid ihr wohl gerochen
an eurer Feinde Schar,
denn Christus hat zerbrochen,
was euch zuwider war.
Tod, Teufel, Sünd und Hölle
sind ganz und gar geschwächt;
bei Gott hat seine Stelle
das menschliche Geschlecht.

Collegium Vocale Gent
© M. Hendrickx

Collegium Vocale Gent
© M. Hendrickx

Collegium Vocale Gent

muzikale leiding
Christoph Prégardien

KOOR

sopraan
Annelies Brants
Chiyuki Okamura
Magdalena Podkościelna

alt
Cécile Pilorger
Alexander Schneider
Bart Uvyn

tenor
Almeno Gonçalves
Vincent Lesage
Hitoshi Tamada

bas
Philipp Kaven
Julián Millán
Bart Vandewege

ORKEST

1ste viool
Christine Busch (concertmeester)
Meng Han
Dietlind Mayer

2de viool
Maria Roca
Marieke Bouche
Lucia Giraudo

altviool
Deirdre Dowling
Kaat De Cock

cello
Ageet Zweistra
Harm-Jan Schwitters

contrabas
Miriam Shalinsky

orgel
Maude Gratton

traverso
Patrick Beuckels
Amélie Michel

hobo
Marcel Ponsele
Taka Kitazato

oboe da caccia
Timothee Oudinot
Marta Bławat

fagot
Julien Debordes

trombone
Rupprecht Drees
David Staff
Mattias Kampf

pauken
Martin Piechotta

Christoph Prégardien
© Marco Borggreve

Koor & Orkest Collegium Vocale Gent

Collegium Vocale Gent werd opgericht in 1970 op initiatief van Philippe Herreweghe samen met een groep bevriende studenten. Het ensemble paste als één van de eerste de nieuwe inzichten inzake de uitvoering van barokmuziek toe op de vocale muziek. De authentieke, tekstgerichte en retorische aanpak zorgde voor een transparant klankidoom waardoor het ensemble in nauwelijks enkele jaren tijd wereldfaam verwierf en te gast was op alle belangrijke podia en muziekfestivals van Europa, de Verenigde Staten, Rusland, Zuid-Amerika, Japan, Hong-Kong en Australië. Sinds 2017 organiseert het ensemble in het Italiaanse Toscane een eigen zomerfestival: Collegium Vocale Crete Senesi. Collegium Vocale Gent is uitgegroeid tot een uiterst flexibel ensemble met een ruim repertoire uit verschillende stijlperiodes. De grootste troef hierbij bestaat erin dat voor elk project een geoptimaliseerde bezetting bijeen gebracht wordt. Muziek uit de renaissance wordt uitgevoerd door een solistisch ensemble. De Duitse barokmuziek, en meer specifiek de vocale werken van J.S. Bach, blijft een kroondomein. Collegium Vocale Gent brengt deze muziek bij voorkeur met een klein ensemble, waarin de zangers zowel de koor- als solopartijen voor hun rekening nemen. Collegium Vocale Gent legt zich ook toe op het klassieke, romantische en hedendaagse oratoriumrepertoire, uitgevoerd in een symfonische bezetting tot 80 zangers. Tenslotte verleent het ensemble zijn medewerking aan verschillende muziektheatervoorstellingen.

Voor de realisatie van deze projecten werkt het Collegium Vocale Gent samen met diverse historisch geïnformeerde ensembles zoals het eigen barokorkest van Collegium Vocale Gent, het Orchestre des Champs Élysées, het Freiburger Barockorchester of de Akademie für Alte Musik Berlin. Maar ook met vooraanstaande symfonische orkesten zoals het Antwerps Symphonie Orkest, het Koninklijk Concertgebouworkest Amsterdam, het Budapest Festival Orchestra, de Staatskapelle Dresden of het Chamber Orchestra of Europe worden projecten opgezet. Het ensemble werd geleid door Ivor Bolton, Marcus Creed, Reinbert de Leeuw, Iván Fischer, René Jacobs, Yannick Nézet-Séguin, Kaspars Putnins, Jos van Immerseel, Paul Van Nevel, James Wood en andere vooraanstaande dirigenten. Collegium Vocale Gent bouwde onder leiding van Philippe Herreweghe een omvangrijke discografie op met meer dan 100 opnamen, voornamelijk bij de labels Harmonia Mundi France en Virgin Classics. In 2010 startte een nieuw opnameproject waarbij Philippe Herreweghe samen met Outhere-Music zijn eigen label Φ (PHI) oprichtte om in volledige artistieke vrijheid een rijke en gevarieerde catalogus uit te bouwen. Ondertussen zijn een twintigtal opnamen beschikbaar met vocale werken van Bach, Byrd, Beethoven, Brahms, Dvorak, Gesualdo, Haydn en Victoria. Recente opnames omvatten onder meer Monteverdi's 'Vespro della Beata Vergine' en 'Sonn und Schild' met cantates van J.S. Bach. Dit jaar verscheen ook een tweede opname onder leiding van Reinbert de Leeuw voor het label Alpha met op het

programma de 'Via Crucis' van Franz Liszt. Het Collegium Vocale Gent geniet de steun van de Vlaamse Gemeenschap, de stad Gent en de Nationale Loterij.
collegiumvocale.com

Christoph Prégardien

Perfekte stembeheersing en uitspraak, muzikale intelligentie en de gave om tot de kern van de zaak door te dringen, maken Christoph Prégardien tot een van de beste lyrische tenoren wereldwijd. In zijn rijkge vulde carrière zong de tenor vele malen de rol van evangelist en werkte samen met grote maestri als Nagano, Chailly, Gardiner, Harnoncourt, Luisi en Herreweghe. Met deze ervaringen als basis neemt Prégardien steeds vaker zelf het dirigeerstokje op in de grote werken van Bach. Na zijn debuut als dirigent in 2012 met Bachs 'Johannes-Passion' volgden snel de 'Matthäus-Passion' en het 'Weihnachtsoratorium'. In 2019 dirigeerde hij voor het eerst een symfonisch orkest: de Duisburger Philharmoniker voerden onder zijn leiding Mozarts 'Requiem' uit. Prégardien wordt erg gewaardeerd als liedzanger, met recente concerten in de Wigmore Hall in Londen, Casa da Música in Porto, Aula Magna in Rome, Concertgebouw Amsterdam en Konzerthaus Berlin. Ook op gerenommeerde muziekfestivals als de Schubertiade Schwarzenberg, het Oxford Lieder Festival en het Dresden Musik Festival is hij een graag geziene gast. Als solist trad Prégardien op met de Berliner en de Wiener Philharmoniker, het Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks, het Concertgebouworkest Amsterdam, het Philharmonia

Orchestra London en vele andere vooraanstaande ensembles. Zijn orkestrale repertoire omvat zowel de canonwerken uit de barok, het classicisme en de romantiek als werken uit de zeventiende en de twintigste eeuw. Als operazanger vertolkte Prégardien de rollen van Tamino in 'Die Zauberflöte' van Mozart, Almaviva in Rossini's 'Il Barbiere di Siviglia', Fenton in 'Falstaff' van Verdi en Ulisse in Monteverdi's 'Ritorno d'Ulisse in Patria'. Prégardien's discografie omvat meer dan 130 titels. Zijn meest recente opnamen zijn de cd 'A Matter of Heart' (liederen voor zang, hoorn en piano met Olivier Darbellay en Michael Gees), een opname van de passiecantates van Telemann en Bach met het Vox Orchester voor Sony, de cd 'Auf den Flügeln des Gesanges' met Cyprien Katsaris voor Challenge en een nieuwe opname van Schumanns 'Dichterliebe' en Wagners 'Wesendonck-Lieder' met pianist Michael Gees. Sinds 2004 is Christoph Prégardien professor zang aan de Musikhochschule Köln.
pregardien.com

Hana Blažiková

Hana Blažiková (*1981) werd geboren in Tsjechië. Zij studeerde zang aan het conservatorium van Praag bij Jiriho Kotouce en studeerde af in het jaar 2002. Verder studeerde zij musicologie en filosofie aan de universiteit van Karlovy en Praag. Blažiková specialiseerde zich in de interpretatie van middeleeuwse, renaissance- en barokmuziek. Zij volgde masterclasses bij oa. Poppy Holden, Peter Kooij en Monika Mauch. Hana Blažiková werkte met de vooraanstaande oude

muziek ensembles en dirigenten waaronder Collegium Vocale Gent olv. Philippe Herreweghe, Bach Collegium Japan olv. Masaaki Suzuki, La Fenice olv. Jean Tubéry, Sette Voci olv. Peter Kooij, Gli Angeli Genève olv. Stephan MacLeod, Amsterdam Baroque Orchestra olv. Ton Koopman, L'Arpeggiata, La Fenice, Tafelmusik, Collegium 1704, Collegium Marianum, Musica Florea, L'Armonia Sonora olv. Mienieke van der Velden, ea. Hana Blažiková was te horen op gerenommeerde festivals als Prague Spring, Oude Muziek Utrecht, Resonanzen (Wenen), Tage Alter Musik (Regensburg), Festival de Sablé, Festival de La Chaise - Dieu, Festival de Saintes en Arts Festival Hong Kong.

hanablazikova.com

Alex Potter

Nadat hij zijn muzikale carrière begon als koorzanger aan de kathedraal van Southwark, was Alex Potter student en zanger aan het New College van Oxford. Daarna studeerde hij zang en barokke uitvoeringspraktijk aan het Schola Cantorum in Basel bij Gerd Türk en Evelyn Tubb. Alex Potter trad op met dirigenten als Philippe Herreweghe, Thomas Hengelbrock, Lars Ulrik Mortensen, Philippe Pierlot, Peter Neumann, Paul Goodwin en Frieder Bernius. Naast talloze concerten met werken van Bach, Händel en andere gevestigde waarden, is hij bijzonder geïnteresseerd in het brengen en opnemen van minder bekende werken. Recente engagementen waren Bachs 'H-Moll Messe' met het Concertgebouworkest Amsterdam olv. Philippe Herreweghe, een soloconcert op het Musikfest Bremen met werken van Telemann en

een concert met Monodieën van Caccini en Cavallieri tijdens het openingsfestival van de Elbphilharmonie in Hamburg. Potter is te horen op talrijke cd-opnamen. Op het label CPO verscheen een solo-cd met werken van Telemann.

alexpotter.info

Julian Prégardien

Julian Prégardien (*1984, Frankfurt) begon op zevenjarige leeftijd te zingen bij de Limburger Dommusik. Hij zette zijn zangstudies verder aan de Musikhochschule Freiburg. Van 2009 tot 2013 was hij lid van het vaste ensemble van de Opera van Frankfurt. Als operazanger was hij te gast op het Festival d'Aix en Provence, aan de Staatsoper Hamburg en de Bayerische Staatsoper en aan de Opéra Comique in Parijs. In 2018 debuteerde hij in de rol van Narraboth in Richard Strauss' 'Salome' (regie: Romeo Castellucci) met de Wiener Philharmoniker olv. Franz Welser-Möst. In 2019 volgde zijn debuut als Tamino aan de Staatsoper Berlin olv. Alondra de la Parra. Als concertzanger is hij dit seizoen te horen met het Cleveland Orchestra in Mendelssohns 'Lobgesang' olv. Franz Welser-Möst, gaat hij op tournee met het Collegium Vocale Gent ('Matthäus-Passion' oa. in de Scala in Milaan), zingt hij aria's van Mozart in de Philharmonie van Keulen en geeft hij concerten met het Orchestre Philharmonique de Radio France. Julian Prégardien is tevens een gepassioneerd liedzanger. Dit seizoen zingt hij oa. 'Die schöne Müllerin' met Kristian Bezuidenhout, 'Winterreise' met Lars Vogt, 'Schwanengesang' met Martin Helmchen en 'Dichterliebe' met Eric le

Sage. Met Sir Andrés Schiff zingt hij Brahms' 'Liebesliederwalzer' in Vicenza en op de Schubertiade Schwarzenberg voert hij het 'Spanische Liederspiel' van Robert Schumann uit. Julian Prégardien maakt exclusief cd-opnamen voor het label Alpha Classics. Hij is professor zang aan de Hochschule für Musik und Theater München, is lid van het Schumann-Netzwerk en artistiek leider van de Brentano-Akademie Aschaffenburg.

julianpregardien.de

Peter Kooij

Peter Kooij begon op zesjarige leeftijd met zingen in het koor van zijn vader. Als jongenssopraan maakte hij reeds vele radio-, tv- en plaatopnames. Na zijn viool- en zangstudie aan het Utrechts Conservatorium behaalde hij het diploma zang aan het Sweelinck Conservatorium te Amsterdam, waar hij studeerde bij Max van Egmond. Sindsdien brachten zijn vele concertreizen hem naar de belangrijkste muziekcentra ter wereld: van het Concertgebouw Amsterdam, de Musikverein Wien, de Carnegie Hall in New York, de Royal Albert Hall in Londen, het Teatro Colón in Buenos Aires, de Berliner en Kölner Philharmonie tot de Casals Hall in Tokio. Hij zong er onder de baton van onder meer Philippe Herreweghe, Ton Koopman, Frans Brüggen, Gustav Leonhardt, René Jacobs, Sigiswald Kuijken, Roger Norrington en Iván Fischer. Kooij werkte mee aan meer dan 150 cd's voor Philips, Sony en Virgin Classics, Harmonia Mundi, Erato, EMI en BIS. Dit laatste label nodigde hem uit voor een opname van alle cantates, passies en

verdere belangrijke vocale werken van J.S. Bach met het Bach Collegium Japan onder leiding van Masaaki Suzuki. Naast zijn concertpraktijk is Peter Kooij artistiek adviseur van het Ensemble Vocal Européen. Van 1991 tot 2000 was hij docent aan het Sweelinck Conservatorium in Amsterdam. Van 1995 tot 1998 gaf hij les aan de Musikhochschule in Hannover. Kooij is als docent verbonden aan de Tokyo University of Fine Arts and Music (sinds 2000), het Koninklijk Conservatorium in Den Haag (sinds 2005) en de Hochschule für Künste in Bremen (sinds 2013). Verder geeft hij regelmatig masterclasses in Duitsland, Frankrijk, Portugal, Spanje, België, Finland en Japan. De stad Leipzig honoreerde Peter Kooij in 2016 met de Bach-medaille.

peterkooij.de

Binnenkort in deSingel

Andreas Scholl contratenor
Tamar Halperin piano

The Twilight People

Liederen van **Ralph Vaughan Williams, Aaron Copland, Benjamin Britten, Alban Berg, Arvo Pärt** en werken voor piano solo van **John Cage**

do 16 jan 2020 / 20 uur / Blauwe zaal

€ 27, 22 (basis) / € 22, 17 (-25/65+) / € 10 (-19 jaar)

gratis inleiding Mark Delaere / 19.15 uur / Blauwe foyer

desingel.be
T +32 (0)3 248 28 28
Desguinlei 25
B-2018 Antwerpen

deSingel is een kunstinstelling van de Vlaamse Overheid

mediasponsors